ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

Фахова профілізація «Оперний спів»

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1 – 2
Семестр		1 – 3
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		450 годин / 15 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, по батькові**	Деркач Лариса Анатоліївна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувач кафедри сольного співу та оперної підготовки
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Derkach.pdf larysa.derkach@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, по батькові**	Говорухіна Наталія Олегівна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України, академік НАН вищої освіти України
	Посада	Ректор, професор кафедри сольного співу та оперної підготовки
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Govoruhina_N_O.pdf nataliia.govorukhina@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, по батькові**	Жаркіх Тетяна Василівна
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужена артистка України
	Посада	Доцент кафедри сольного співу та оперної підготовки
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Zharkih.pdf tetiana.zharkikh@num.kh.ua
Інформація	**Прізвище, ім'я,**	Маркович Михайло Іванович

про викладача	**по батькові**	
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Доцент, заслужений артист України
	Посада	Доцент кафедри сольного співу та оперної підготовки
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Markovych.pdf mykhailo.markovych@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, по батькові**	Маклюк Дмитро Михайлович
	Науковий ступінь, вчене/ почесне звання	Доцент, заслужений артист України
	Посада	Доцент кафедри сольного співу та оперної підготовки
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/solo-singing-n-opera-studio/Makliuk.pdf dmytro.makliuk@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Виконавська майстерність» фахової профілізації «Оперний спів» сприяє підготовці студентів до професійної виконавської діяльності у галузі оперного вокального мистецтва. Надає уміння користуватися системою прийомів й засобів звукоутворенні з урахуванням співочого дихання (кантиленний й речитативний стиль виконання, стакато, філірування тощо); точно інтонувати поетичний текст; володіти тембральними фарбами для відтворювання музичного образу та драматургії оперної вистави.
Мета дисципліни		Визначена критеріями сучасного навчально-виховного процесу: підготувати висококваліфікованого оперного співака. Відкрити здобувачу перспективу професійного зросту, оволодіти всіма фаховими можливостями оперного голосу, розуміти і виконувати оперні партії та концертні твори у збагаченому синтезі музики, слова, емоційної акторської виразності. Головною метою здобувача є розширення різножанрового оперного репертуару та практичне його виконання на відкритих сценічних виступах перед аудиторією та оперної сцені.
Програмні результати навчання		**РН1.** Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. **РН3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. **РН5.** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. **РН7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. **РН8.** Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

Загальні компетентності	**ЗК2**.Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК5**. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК6**. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК9**. Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності	**СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. **СК2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду. **СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики. **СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. **СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. **СК7.** Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету. **СК8.** Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.
Професійні компетентності	**А1**. Здатність планувати і проводити навчальні заняття. **А2**. Здатність консультувати здобувачів ЗО. **Б2.** Здатність оцінювати результати навчання. **Є1.** Здатність визначати свою роль і завдання при реалізації заходів відповідно до спеціальності. **Ж1**. Здатність організувати особистий професійний розвиток.
Зміст навчальної дисципліни	**Тема 1**. Основи оперно-виконавської майстерності та вокально-стильовий аналіз тексту. **Тема 2.** Специфіка виконання старовинної оперної арії (епохи бароко та класицизму). **Тема 3.** Архітектоніка та драматургія великої (розгорнутої) оперної арії. **Тема 4.** Специфіка інтерпретації оперних арій українських композиторів. **Тема 5.** Драматургічні закономірності сучасної оперної арії (XX–XXI ст.). **Тема 6.** Синтез традицій та інновацій у підсумковій концертній програмі. **Тема 7.** Історична еволюція оперного стилю: від витоків до класичних канонів. **Тема 8.** Індивідуалізація оперного репертуару та вдосконалення вокально-акторської майстерності. **Тема 9.** Новітні вокальні техніки та національна класика у випускній програмі.
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Практичний метод (індивідуальні заняття з викладачем і концертмейстером); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); самостійна робота.

Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** оцінюється індивідуальна презентація виконавської роботи на академічному концерті (max 40 балів) та діяльність здобувача під час підготовки художньої програми до поточного та семестрового контролю (max 20 балів). **Семестровий контроль (max 40 балів):** індивідуальна презентація виконавської роботи під час екзамену – 1, 2, 3 семестри. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. https://docs.google.com/document/d/1gksA_rmFG-YTNag31y0BsUbYVEiMtnv8/edit
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Антонюк В. Г. (2007). *Вокальна педагогіка (сольний спів)* : підручник: : К. ВІПОЛ: 174 с. Антонюк В. Г. (2001). *Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект* : монографія 2-ге вид., перероб. і доп: К. : Укр. Ідея: 144 с. Гребенюк Н. Є. (2000). *Вокально-виконавська творчість* : автореф. дис. на здобуття наук.ступ. д-ра мистецтвознав. : спец. 17.00.03 НМАУ ім. П. І. Чайковського: К.: 39 с. Жаркіх Т. В. (2021) *Інтерпретація поезії Ш. Бодлера в mélodie Е. Шабріе* «Запрошення до подорожі».*Музикознавча думка Дніпропетровщини.* Дніпро:Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки, Вип. № 20. С. 94–106. Жаркіх Т.В.(2018) «PoèmespourMi» як втілення творчого універсуму О. Мессіана. Харків : ХНУМ, 188 с. Мадишева Т. П. (2002). *Співак і мова: культура співу мовою оригіналу: теорія та практика* : навч. посіб. для студ.вокал. ф-тів ВНЗ культури і мистец.України. Х.:Штріх: 160 с.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Виконавська майстерність», затвердженої науково-методичною радою Харківського

національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, протокол №9 від 26 червня 2025 р.